

Vláda razantně seškrtnala zahraniční pomoc. V ohrožení jsou nejen statisíce potřebných, ale také stabilita a bezpečnost Česka

13.3.2026 - | Člověk v tísni

Poslanecká sněmovna České republiky schválila 11. března rozpočet na rok 2026, ve kterém dramaticky seškrtnala pomoc do zahraničí. Finance na projekty humanitární a lidskoprávní pomoci snížila o 70 %, z peněz na Program Ukrajina se škrtnulo 380 milionů a v rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí ČR na pomoc lidem na Ukrajině není pro letošek vůbec nic. Celkově se z peněz na zahraniční pomoc odebralo 700 milionů korun, což bude mít devastující dopad na životy stovek tisíc lidí zasažených válkami, přírodními katastrofami nebo strádajících v represivních režimech.

Část seškrtnaných projektů pomoci se týká i naší organizace. Výpadek financování se snažíme nahradit z jiných zdrojů a děkujeme všem dárcům, ať už soukromým, nadačním nebo firemním, a také městům i obcím, že s námi nepřestávají pomáhat. Náš cíl zůstává stejný: pomáhat tam, kde je to potřeba.

Česká republika už dvacet let poskytuje ze svého rozpočtu peníze na humanitární a rozvojovou pomoc v oblastech, které zasáhla válka nebo přírodní katastrofa. V návaznosti na odkaz Václava Havla pomáhala na poli lidských práv. Nynější vláda v rozpočtu na rok 2026 přistoupila k drastickému seškrtnání této pomoci.

Pokud výpadek financí z českého rozpočtu nenahradíme jinými zdroji, všechny níže uvedené projekty budou ohroženy.

Důsledek těchto škrtnů bude masivní: nedostane se pomoci stovkám tisíců potřebných, a to zejména dětem, matkám, vnitřním přesídlencům a uprchlíkům. Nepřímý dopad pak budou mít i na bezpečnostní situaci uvnitř Evropské unie a České republiky. Humanitární pomoc totiž snižuje migrační potenciál z konfliktních regionů – její absence na místě negativně ovlivňuje naši bezpečnost a stabilitu.

Nejvíce je nyní ohrožena naše pomoc v následujících oblastech:

Ukrajina - vracíme děti do školy, opravujeme vodovody a distribuujeme hygienické balíčky

Zastavení financování z českého rozpočtu znamená, že 2 250 dětí v devíti školách na východě Ukrajiny nedostane potřebnou pomoc při vzdělávání. Přitom právě škola je pro děti zasažené válkou často jedním z posledních míst, kde mohou znovu získat pocit bezpečí, stability a naděje.

Bez finančních prostředků nebudeme moci opravovat školy, aby se do nich mohly děti bezpečně vrátit – ani je nebudeme moci upravit tak, aby mohly do vyučování chodit i děti se zdravotním postižením.

Neproběhnou plánovaná školení učitelů ani doučovací kurzy pro děti, které kvůli válce přišly o velkou část vzdělání. A chybět bude také psychologická podpora pro děti i učitele, kteří se snaží

vyrovnat s těžkými zkušenostmi z války.

Nedopustíme, aby těchto 2 250 dětí zůstalo bez pomoci. Intenzivně oslovujeme všechny naše dárce a snažíme se zajistit jiné financování.

Čistá voda a hygienické balíčky

Na Ukrajině také stále opravujeme kritickou infrastrukturu. S finanční podporu české vlády jsme plánovali opravit 10 vodních zdrojů a systémů, díky nimž by přístup k čisté vodě získalo 20 000 lidí. Distribuovat jsme chtěli také hygienické balíčky do 1750 rodin a pro 300 jednotlivců se speciálními potřebami (např. se zdravotním postižením). I v tomto případě hledáme podporu od soukromých dárců.

Sýrie - opravujeme domy, školy i vodovody

Po zhroucení režimu Bašára Assada v roce 2024 zůstává infrastruktura země v troskách. Nefungují některé školy, nemocnice, rozvody vody a elektřiny.

V Sýrii se soustředíme na to, aby se uprchlíci mohli bezpečně vracet do svých domovů a podílet se na obnově země. Pomáháme také znovu vybudovat vzdělávací systém:

- opravujeme školy a pomáháme dětem s návratem do výuky
- opravujeme klíčovou infrastrukturu v návratových oblastech, jako jsou vodovody a kanalizace
- pomáháme s opravou bytových domů

Východní Kongo - pomáháme obětem ozbrojeného konfliktu, léčíme podvýživu

Série válečných konfliktů v provinciích severní a jižní Kivu východní DR Kongo vyvolává už přes tři desetiletí jednu z nejkomplexnějších humanitárních krizí světa. Do válek s cílem ovládnutí zdrojů nerostných surovin se zapojují i sousední státy včetně Rwandou podporovaného hnutí M23. Humanitární situace je kritická – více než 25 milionů lidí potřebuje humanitární pomoc a přes 7 milionů bylo nuceno opustit své domovy, což je nejvyšší počet vnitřně vysídlených osob v Africe. Mezi miliony civilistů lapených v konfliktu patří k nejzranitelnějším ženy vystavené sexuálnímu násilí a děti trpící rozsáhlou podvýživou.

V oblasti působíme od roku 2008 a soustředíme se na:

- Prevenci a léčbu podvýživy
- Péči o matku a dítě, školení zdravotnického
- personálu a zajišťování dodávek léků
- Zajištění přístupu k pitné vodě
- Distribuci materiální a finanční pomoci

Fotky: <https://peopleinneed.canto.global/b/SS73H>

Gaza - pomáháme s léčbou podvýživy, zakládáme stanové školy

Během dvou let války v Gaze zahynulo přes 70 000 obyvatel, z toho většinou civilistů, 90% budov v Gaze je poničeno nebo srovnáno se zemí, zdravotnictví je v troskách a dodávky potravin jsou silně omezeny.

V Gaze pomáháme zejména dětem – ty válka poškozuje nejvíce a ohrožuje jejich zdravý vývoj. Konkrétně:

- Léčíme podvýživu a distribuujeme nutriční doplňkovou stravu.
- Zakládáme a podporujeme provizorní stanové školy.
- Poskytujeme první psychickou pomoc a psychosociální terapii pro traumatizované děti a jejich rodiny.

Lidskoprávní projekty

Prostředky na podporu lidských práv z Programu transformační spolupráce dlouhodobě využíváme na monitoring porušování lidských práv nebo podporu aktivistů a nezávislých médií. Nyní byly seškrtnuty o celých 70 %.

Pomáháme organizacím i jednotlivcům, aktivistům, novinářům, obráncům lidských práv. Podporujeme je, aby mohli lidská práva hájit co nejefektivněji. Pomáháme jim například s bezpečnostní strategií pro jejich aktivity.

Rozsáhle podporujeme mimo jiné běloruské ochránce lidských práv, kteří žijí v exilu. Po zfalšovaných prezidentských volbách a protestech v roce 2020 jsme jim pomáhali také s relokací, tj. s bezpečným přesunem do třetích zemí. Právě na pomoc, kterou jim poskytujeme v jejich exilovém životě, jsme také čerpali z českého státního rozpočtu. O tyto prostředky nyní z valné části přijdeme.

Kromě relokací zařizujeme psychosociální podporu, právní, peněžní i lékařskou pomoc například ve Venezuele, Nikarague, Ekvádoru, Egyptě, Libyi nebo ve Střední Asii a dalších. Ani s těmito prostředky nyní nemůžeme v plném rozsahu počítat.

Situace je vážná, ale není ztracená

Všemožně se snažíme výpadek financování z českého státního rozpočtu nahradit. Proto se obracíme také na vás, naše podporovatele a dárce, s prosbou: Pomozte nám prosím tyto programy udržet!

Budeme vám zavázáni za každý, byť sebemenší dar – děkujeme. Vaši důvěru nezklameme.

Další ohrožené projekty:

Afghánistán - opravujeme zdroje pitné vody a vzděláváme dívky a chlapce v komunitních třídách

Po opětovném převzetí moci Tálibánem v roce 2021 sice skončila akutní fáze války, ale následný ekonomický kolaps, pokračující uprchlická krize a devastující sucho vyvolaly rozsáhlou humanitární krizi. Ženy a dívky navíc čelí rostoucím omezením ve veřejném životě, přístupu k práci a vzdělávání.

V zemi působíme od roku 2001 a poskytujeme následující formy pomoci:

- Přímou finanční pomoc těm nejpotřebnějším
- Opravy zdrojů pitné vody
- Podporu farmářům a jejich zemědělské produkce
- Základní vzdělávání pro dívky a chlapce v komunitních třídách

Myanmar - pomáháme obětem katastrof, dětem zajišťujeme přístup ke vzdělání

Vojenský puč v roce 2021 uvrhl zemi do krvavé občanské války a největšího ozbrojeného konfliktu v Asii, ve kterém se barmské etnické státy brání teroru vojenské junty. Více jak 7 miliónů lidí potřebuje urgentní humanitární pomoc, přes tři a půl miliónů lidí je na útěku, armáda útočí na civilní infrastrukturu včetně škol a dochází k masakrům civilistů. Zkraje roku 2025 postihlo navíc centrální části země devastující zemětřesení.

- V zemi působíme od roku 2009 a naše programy se mimo jiné soustředí na zajištění přístupu ke vzdělání v oblastech postižených konfliktem. Konkrétně se jedná o:
- Zajištění vzdělávání pro chlapce a dívky, včetně dětí z etnických skupin (školení a podpora učitelů, školní pomůcky pro děti, hygienické zázemí ve školách a přístup k pitné vodě)
- Přímá finanční pomoc jak uprchlíkům, tak hostujícím komunitám
- Přímá finanční a materiální pomoc rodinám zasažených přírodními katastrofami jako jsou cyklony, povodně a zemětřesení
- Finanční pomoc komunitám při opravách infrastruktury poničené válkou nebo přírodními katastrofami

Etiopie - Opravujeme školy i vodní zdroje

V roce 2020 vypukl v severní provincii Tigray ozbrojený konflikt zahrnující nejen etnické milice, ale i sousední Eritreu, a více než dvacetileté období relativního míru náhle vystřídala vleklá krize a série etnických konfliktů zmítající všemi provinciemi severní Etiopie. Druhá nejlidnatější země v Africe se zároveň potýká s opakujícími se periodami sucha a častých záplav, které stejně jako válka vyhánějí z domovů milióny lidí. Důsledkem toho přes 20 milionů lidí potřebuje humanitární pomoc, více než 10 milionů lidí čelí akutní potravinové nejistotě a podvýživě, více než 9 milionů dětí nemůže pokračovat ve školní docházce.

V Etiopii působíme od roku 2003 a naše humanitární programy zahrnují:

- Opravy poškozených škol a umožnění nepřerušené výuky v konfliktních oblastech včetně distribuce vzdělávacích pomůcek a podpory učitelů
- Rekonstrukci vodních zdrojů a vodovodních systémů
- Distribuci finanční a materiální pomoci uprchlíkům

Súdán - přes partnerské organizace distribuujeme potraviny a obnovujeme přístup k vodě

Občanská válka v Súdánu, která vypukla v roce 2023 rozkolem mezi vládou a Jednotkami rychlého nasazení (RSF), vyústila v největší humanitární krizi na světě. Potřeby jsou obrovské. Téměř 9 mil lidí je na útěku, 30 mil lidí (2/3 populace) vyžaduje humanitární - většinou potravinovou - pomoc, v Darfúru a jižním Kordofánu probíhají genocidní útoky proti civilistům.

V Súdánu pracujeme přes partnerské organizace a soustředíme se zejména na

- Poskytnutí potravinové a finanční pomoci nejzranitelnějším rodinám, včetně podpory komunitních kuchyní a distribuce potravin či hotovosti v oblastech s nejvyšší mírou hladu.
- Obnovení přístupu k bezpečné vodě a základní hygieně prostřednictvím oprav vodních zdrojů, zajištění sanitárních služeb a podpory hygieny v komunitách zasažených

konfliktem.

Moldavsko - pomáháme ukrajinským uprchlíkům najít práci

Po ruské invazi zůstávají v Moldavsku desítky tisíc uprchlíků. Pomáháme jim najít novou práci, organizujeme rekvalifikační kurzy, kurzy rumunštiny a digitálních dovedností či kariérní poradenství.

Autor: Člověk v tísni

<https://www.clovekvtisni.cz/vlada-seskrtala-zahranicni-pomoc-v-ohrozeni-jsou-nejen-statisice-potrebnych-13351gp>